Growth
Mindsets
Fixed
Growth
MINDSET

"Kinderen hebben recht op dromen dat ze alles kunnen bereiken als ze er echt voor willen gaan en ze hebben recht op volwassenen die in hen geloven en hen stimuleren om de volgende stap te zetten.".

Inhoud

Het verschil tussen fixed en growth mindset	**2**
Werken aan growth mindset in de praktijk	**4**
Onderzoek naar mindset	**7**
Hoe ontstaat een mindset?	**8**
Hoe kun je een growth mindset stimuleren op je school?	**10**
Complimenten met een positieve uitwerking	**11**
Wat te doen op welk niveau?	**12**
Trainingen	**13**
'Door Growth Mindsets heb ik meer verttrouwen in mezelf' Growth Mindsets op de Kleine Wereld	**14**
Boeken over Growth Mindset	**16**

De tekst van deze brochure is gebaseerd op een artikel van dr. Carol Dweck.

Het zijn opwindende tijden voor ons brein. Uit steeds meer onderzoek blijkt dat onze hersenen continu veranderen als we leren en ervaringen opdoen, ons hele leven lang. Veel van deze onderzoeksuitkomsten kunnen we benutten in de onderwijspraktijk om de leerprocessen, prestaties en motivatie van leerlingen te verbeteren.

De mindsettheorie van psychologe dr. Carol Dweck verklaart de invloed van de overtuigingen die we hebben over onze intelligentie en talenten, op ons leren.

Ben je overtuigd dat je intelligentie vast staat of geloof je er in dat je hersenen zich voortdurend kunnen ontwikkelen en veranderen?

In deze brochure lichten we het gedachtegoed van dr. Carol Dweck en de impact van ‘mindset’ toe. En geven we praktische voorbeelden en handvatten om een op groei gerichte mindset te stimuleren bij leerlingen, studenten, collega’s en jezelf!

Het verschil tussen fixed en growth mindset

Mindset gaat over de overtuigingen die we hebben over onze intelligentie, onze talenten. Dr. Carol Dweck maakt daarbij onderscheid tussen een fixed mindset en een growth mindset.

	Fixed Mindset	Growth Mindset
Overtuiging	Intelligentie is aangeboren en je kunt hierin niet groeien of leren.	Intelligentie is beïnvloedbaar en hierin kun je groeien en leren.
Focus	Prestatie, resultaat en vooral slim overkomen.	Proces, beter willen worden.
Inzet	Niet noodzakelijk, niet nuttig.	Noodzakelijk, nuttig, leidt tot groei.
Uitdaging	Vermijden, geven op, zien het als bedreiging.	Omarmen, zetten door, zien het als een kans.
Fouten	Hekel aan, ontmoedigen, vermijden.	Kansen om te leren.
Feedback	Niet helpend, defensief, persoonlijk opvatten.	Waarderen het en gebruiken het om te leren.

Growth mindset – op groei gerichte mindset

Een growth mindset gaat ervan uit dat je intelligentie, kwaliteiten en vaardigheden kunt ontwikkelen en dat oefenen hieraan kan bijdragen. Met een growth mindset zet je je in om te oefenen en zet je door bij tegenslag. Je staat open voor feedback, dat zie je namelijk als evaluatie- en leermoment. Als anderen succes hebben kun je dat zien als een leer- en inspiratiemoment. Kleine kinderen hebben vaak een growth mindset en leren veel dingen als vanzelfsprekend. Ze gaan uitdagingen niet uit de weg en leren door vallen en opstaan, ook letterlijk.

Fixed mindset - statische mindset

Een fixed mindset gaat ervan uit dat intelligentie, kwaliteiten en vaardigheden aangeboren zijn en vaststaan, waarbij oefenen geen zin heeft en dit niet kan veranderen. Als je een fixed mindset hebt kun je bang zijn om dom over te komen, fouten te maken (faalangst hebben) en deze fouten proberen te vermijden. Perfectionisme kan in de weg zitten. Bij een fixed mindset ga je eerder uitdagingen uit de weg en geef je op bij tegenslag. Waar kleine kinderen nog volop uitdagingen aangaan zie je vaak dat dit minder wordt als ze ouder worden. En dat heeft ook te maken met hoe wij volwassenen hen benaderen. Het is een van de dingen die het onderzoek van dr. Carol Dweck ons heeft duidelijk gemaakt.
De verschillende mindsets creëren verschillende psychologische werelden: een waarin leerlingen angstig zijn voor uitdagingen en zich verslagen voelen als ze falen. En een wereld waarin leerlingen genieten van uitdagingen en veerkrachtig zijn ten aanzien van falen.

In de praktijk hebben mensen een mix van een growth mindset en een fixed mindset. Toch kan een van de twee domineren, bijvoorbeeld als het gaat om leren in de setting van een school, of bij een bepaald vak, op het sportveld, in de muziekschool, thuis of waar dan ook.

Een veelvoorkomende misvatting is dat je bij alles wat je doet een growth mindset zou moeten hebben. Het is belangrijk om te weten in welke situaties een growth mindset een positief effect heeft.

Werken aan een growth mindset in de praktijk

Basisschool De Oosthoek, Bleiswijk

Op basisschool De Oosthoek in Bleiswijk krijgen de leerlingen les over hoe hun hersenen werken. Ze leren over growth en fixed mindset en de invloed hiervan op leren. Het team stimuleert bewust een growth mindset. We namen een kijkje in de combinatiegroep 6-7 van Rosanne Lansbergen. En we spraken na afloop met haar, directeur Valerie Kluytmans en adjunct-directeur Annabelle Sligman.

Het eerste dat opvalt in het lokaal van groep 6-7 is de aankleding. Aan de muren hangen gekleurde bordjes met uitspraken, zoals 'Ik kan het, Ik kan het bijna, Ik oefen nog, Ik start met leren...' Boven het bord voorin de klas hangen zelfgemaakte posters van de hersenen met weetjes over het brein.

'Schrijf bij elk van deze plaatjes een gedachte op vanuit een fixed mindset en een vanuit een growth mindset.' Rosanne deelt werkbladen uit met verschillende foto's: van een scorebord bij een sportwedstrijd tot een karavaan kamelen in de woestijn. De kinderen denken na en schrijven. Vervolgens bespreken ze wat ze hebben opgeschreven, eerst in tweetallen en daarna lopen ze door de klas om bij elkaar te kijken. Bij een plaatje van een slak staat bijvoorbeeld: 'Fixed mindset: ik ga veel te langzaam, ik stop er maar mee.
Growth Mindset: ik ga wel langzaam, maar ik ga gewoon door en dan kom ik er.'
Of bij de foto van het scorebord heeft een leerling geschreven: 'Fixed mindset: we geven het op, die anderen hebben vast vals gespeeld. Growth Mindset: we blijven doorzetten, we verliezen misschien maar hebben wel ons best gedaan.'

'Je hersenen zijn als een spier en hebben oefening nodig.'

Je hersenen als spier

Na deze oefening laat Rosanne een filmpje zien en vraagt de leerlingen wat er gebeurt en waarom. 'Dat zijn je hersenen en ze sturen signalen naar elkaar,' zegt een jongen. Rosanne laat nog een ander filmpje zien van de hersenen. 'Je hersenen zijn net een spier, door veel te oefenen komen er steeds nieuwe verbindingen,' legt de juf uit. Een meisje reageert: 'Ik vond

'Elke dag een beetje beter dan gisteren.'

de nieuwe taak voor Engels best moeilijk. Toen maakte ik een ezelsbruggetje om woorden te onthouden.' Rosanne bevestigt: 'Ja, je maakt letterlijk bruggetjes om het beter te onthouden. Ze geeft een voorbeeld hoe ze zelf leerde een lekker lasagnegerecht klaar te maken. Met tips van haar moeder paste ze de bereiding een paar keer aan, totdat het goed lukte. 'Hoe vaker je iets doet hoe breder de nieuwe snelweg wordt die je aanlegt in je brein.'

In gesprek over mindset

Na afloop spreken we door met Rosanne en haar collega's. De visie van deze school is: 'Ontwikkel jezelf en groei samen'. Directeur Valerie Kluytmans vertelt toe hoe de school besloot met mindsets aan de slag te gaan: 'We begonnen een paar jaar geleden met bordsessies van Leerkracht met het team en in de klas. We wilden leerlingen meer eigenaar maken van hun leerproces. Een collega had een presentatie van prof. John Hattie gevolgd en raakte enthousiast. Toen zijn we met de aanpak van Leren Zichtbaar Maken aan de slag gegaan, samen met een adviseur van Bazalt. Twee jaar lang werkten we met het team aan doelen stellen, feedback enzovoort. We kwamen erachter dat er nog iets nodig was, zodat de leerlingen echt snappen waarom bijvoorbeeld fouten maken belangrijk is."

Een logische volgende stap

In dezelfde periode kwam Rosanne met het boek *Je fantastische elastische brein* op de proppen. Zij vertelde in haar groep 3 over de werking van het brein en merkte dat dit aansloeg. Rosanne: 'We slaan vaak een stap over en leggen niet uit waarom oefenen of doorzetten belangrijk

is. Ik zag echt het kwartje vallen bij de kinderen: o, zo werkt dat dus in mijn hoofd...' Annebelle: 'Wat Rosanne ontdekte paste precies bij de ontwikkeling die we doormaakten met het team. Het was een logische volgende stap.' Valerie vervolgt: 'Als je een voorloper hebt, volgt de rest. Collega's kijken bij elkaar in de les, vertellen erover, en nu gebruikt iedereen dit boek bijvoorbeeld. Kinderen zijn veel meer intrinsiek gemotiveerd als ze begrijpen waarom ze iets moeten leren, en hoe dat in zijn werk gaat.' Het team volgde een training over growth en fixed mindset. Rosanne: 'Ik heb veel lessen uit het werkboek van de training uitgeprobeerd.'

Elke dag een beetje beter

Op De Oosthoek leren de kinderen over de werking van hun hersenen en over mindset. Maar het blijft niet beperkt tot lessen. Het gedachtegoed werkt door in de hele school en komt ook tot uitdrukking in het taalgebruik. Annabelle: 'Een van de belangrijkste dingen is dat de kinderen zelfvertrouwen krijgen. Het gaat erom dat een kind de vooruitgang ziet. Je bent misschien geen ster in spellen, maar je kunt wel elke dag een beetje beter worden.'

Het goede voorbeeld geven

Naast een gezamenlijke taal in de school is je eigen gedrag heel belangrijk, vinden de drie teamleden. Durf je je kwetsbaar op te stellen bij de kinderen? Rosanne: 'Ik vertel vaak dingen vanuit mijzelf en gebruik voorbeelden van hoe ik zelf fouten maakte en wat ik hiervan leerde. De juf is niet onfeilbaar. Als ze maar weten dat ik er voor ze ben om iets te leren. Valerie vult aan: 'En dat geldt ook voor het team, we moedigen elkaar aan: probeer iets uit en durf te experimenteren.'

Onderzoek naar mindset

Onderzoek van dr. Carol Dweck naar mindset in het onderwijs

Om de impact van mindsets te begrijpen, deden dr. Carol Dweck en haar team onderzoek in de Verenigde Staten onder enkele honderden leerlingen in een moeilijke overgangsfase: de overgang naar de zevende klas. Dat is vergelijkbaar met de overgang naar het voortgezet onderwijs in Nederland. In die fase wordt de lesstof moeilijker, de beoordeling strenger en de schoolomgeving minder persoonlijk. Bij de start van het nieuwe leerjaar hebben de onderzoekers gekeken welk type mindset de leerlingen vooral hadden. Vervolgens hebben ze de ontwikkeling in de twee opvolgende jaren gemonitord.

Andere kijk op leren en uitdaging

Het eerste dat ze ontdekten was dat leerlingen met verschillende mindsets verschillende dingen belangrijk vonden. Leerlingen met een growth mindset waren meer geïnteresseerd in leren. Leerlingen met een fixed mindset waren meer resultaatgericht en vonden het belangrijker hoe slim ze lijken ten opzichte van de rest. Ze gingen ook vaker leeruitdagingen uit de weg. (Cimpian, et al., 2007; Hong, et al., 1999; Nussbaum and Dweck, 2008; Mangels, et al., 2006).

Andere kijk op inspanning

Vervolgens ontdekten de onderzoekers dat leerlingen met verschillende mindsets ook een andere mening hadden over inspanning. Leerlingen met een growth mindset dachten over inspanning: hoe harder je werkt hoe meer je vaardigheden groeien. En ze gingen er vanuit: ook intelligente mensen hebben hard moeten werken om iets te bereiken. Leerlingen met een fixed mindset dachten juist dat als je ergens hard voor moet werken je de vaardigheden waarschijnlijk niet hebt. Als je wel vaardig was zou je het vanzelf kunnen. Deze leerlingen ervaarden ook dat elke keer dat iets moeilijk voor hen was en ze zich ervoor moesten inspannen, dit zowel een bedreiging betekende als gezichtsverlies. We weten dat zaken die veel mensen nastreven, zoals een studie, goede baan, promotie,...langere tijd van inspanning vragen. Dit kan leerlingen met een fixed mindset belemmeren, zowel in hun schoolcarrière als in de rest van hun leven.

Omgaan met tegenslag

Leerlingen met verschillende mindsets reageerden ook verschillend op tegenslagen. Leerlingen met een growth mindset gaven aan dat na een tegenslag op school, ze simpelweg harder en anders zouden leren de volgende keer. Maar leerlingen met een fixed mindset zeiden dat ze zich dom zouden voelen, minder zouden studeren een volgende keer, en afkijken zouden overwegen. Als je je dom voelt – niet intelligent – in een schoolse situatie, blijf je steeds vanuit die

overtuiging naar de toekomst kijken en geloof je er niet in dat je de volgende keer wél succes hebt. Met een growth mindset kun je een stappenplan maken om te werken aan dat wat je wilt verbeteren. (Hong. et al., 1999; Nussbaum and Dweck, 2008; Heyman, et al., 1992)

Ten slotte, toen de onderzoekers keken naar de resultaten die leerlingen behaalden bij het vak wiskunde, zagen ze dat leerlingen met een growth mindset een voorsprong namen. Ook al hadden de groepen een vergelijkbaar startniveau, leerlingen met een growth mindset liepen als snel vooruit op leerlingen met een fixed mindset. En het verschil werd gedurende de twee jaar van het onderzoek alleen maar groter.

Mindset misverstand: als je maar je best doet...
De theorie van dr. Carol Dweck rondom Growth & Fixed Mindset wordt soms niet goed begrepen. Het beroemde filmpje van de TED Talk van dr. Carol Dweck was oorspronkelijk getiteld: "The power of yet". Later is het omgedoopt tot "The power of believing that you can improve". Dit is een versmalling van het concept dat snel tot de volgende misvatting leidt: '' Als je maar je best doet en erin gelooft kun je veel bereiken". En dat klopt niet helemaal. Natuurlijk kan een diep verankerde overtuiging dat je iets wel of juist niet kunt, daardoor de waarheid worden. Maar het is niet zo dat aanleg er niet toe doet of, dat als je gelooft dat je alles kunt leren, en je je daarvoor inspant, dit altijd tot een positief resultaat leidt. Wel mag je er van uitgaan dat er bijna altijd vooruitgang mogelijk is.

Hoe ontstaat een mindset?

In de jaren negentig van de vorige eeuw dachten ouders en school dat kinderen vooral een gevoel van eigenwaarde moesten hebben, om succesvol te worden in het leven. Soms leek het zelfs belangrijker om het vertrouwen te hebben dat je het zou kunnen in plaats van dat je het echt kon. Maar de grootste misvatting was dat we dachten dat we kinderen zelfvertrouwen konden geven door hen te vertellen hoe slim en getalenteerd ze waren. En al leek het intuïtief een goed idee en was het goed bedoeld; het had negatieve effecten.

Wat als het prijzen van intelligentie maakt dat kinderen zich zorgen gingen maken over hun intelligentie? Door dit soort complimenten te geven zouden zij kunnen denken dat intelligentie het allerbelangrijkste was en dat je daarmee beter was dan een ander. Ze zouden ook kunnen denken dat intelligentie iets is dat je in aanleg hebt en niet iets dat je ontwikkelt. Het zou de rol van inspannen, oefenen en doorzetten bij hun resultaten en prestaties kunnen ontkennen. Oftewel, het zou een fixed mindset kunnen stimuleren met alle bijkomende kwetsbaarheden.

Ook daar deed dr. Carol Dweck onderzoek naar met collega's (Kamins and Dweck, 1999; Mueller and Dweck, 1998). De onderzoekers legden twee groepen kinderen problemen voor uit een intelligentietest en complimenteerden hen. Ze complimenteerden kinderen in de ene groep met hun intelligentie, bijvoorbeeld 'Dat is een mooie prestatie, dat kun jij heel goed. De kinderen in de andere groep gaven ze complimenten om hun inspanning; 'Dat is een mooie prestatie, je hebt vast hard gewerkt'. Dat is het enige wat ze deden. Ze herhaalden het onderzoek onder verschillende leeftijdsgroepen en afkomst in diverse delen van het land en de resultaten waren hetzelfde.

Dit is wat er gebeurde met groep 5 leerlingen: de kinderen die werden geprezen voor hun intelligentie wilden niet leren. Wanneer ze de leerlingen een uitdagende opdracht aanboden, waar van ze konden leren, koos de meerderheid voor een gemakkelijkere opdracht. Eén waarin ze waarschijnlijk geen fouten zouden maken. De kinderen die geprezen werden om hun inzet wilden juist wel een taak waarvan ze nog meer konden leren.

De kinderen die eerst waren geprezen om hun intelligentie verloren hun zelfvertrouwen. Nu dachten ze als groep dat ze niet slim waren. Ze raakten daardoor hun plezier kwijt en hun prestaties daalden. De andere groep behield juist de motivatie. Hun prestaties verbeterden in de loop van de tijd. Uiteindelijk presteerden ze beter dan de andere kinderen op de intelligentietest.

De resultaten waren zo opvallend dat dr. Carol Dweck en haar collega's dit onderzoek vijf keer herhaalden, om zeker te weten dat de uitkomsten klopten. Uiteindelijk concludeerden zij dat complimenten over intelligentie een fixed mindset stimuleren, terwijl complimenten over inspanning of het proces een growth mindset stimuleren. De complimenten over intelligentie gaven de leerlingen ook niet meer zelfvertrouwen. Ze maakten hen juist kwetsbaar, ontnamen het plezier in leren en een verbetering van prestaties bleef uit. Dit kan niet de bedoeling zijn geweest van ouders, opvoeders en scholen.

Als leerlingen niet meer hun best doen op school of 'onderpresteren', proberen ouders of begeleiders vaak te bevestigen hoe slim deze kinderen zijn. We weten nu waarom dat verkeerd uitpakt. Het bevestigt de fixed mindset en kinderen raken nog meer overtuigd dat ze iets moeilijks niet willen proberen. Ze zijn bang dat ze daarmee zichzelf en anderen teleurstellen en niet voldoen aan de hoge verwachtingen.

Hoe stimuleer je een growth mindset op school?

Het belangrijkste is dat we eerst zelf onze dominante fixed mindset weten om te buigen, want dat heeft gevolgen voor hoe we leerlingen behandelen. We weten bijvoorbeeld niet of leerlingen die nú moeite hebben met leren ook later moeilijkheden ondervinden. Het is als een 'self-fulfilling prophecy'; als we leerlingen behandelen alsof ze het altijd moeilijk zullen hebben, ze het misschien ook moeilijk gáán hebben.

Er zijn veel manieren om een growth mindset te stimuleren, bij jezelf, in je team van collega's, bij ouders en bij je leerlingen. Je kunt veel bereiken met taalgebruik, met de manier en momenten waarop je feedback geeft en met het voorbeeld dat je zelf geeft. Laat leerlingen zien dat inspanning de moeite waard is, dat uitdagingen er zijn om aan te gaan, dat leren ook best moeilijk en vervelend kan zijn, en dat dat er allemaal bij hoort. Neem ook jezelf als voorbeeld, dat spreekt kinderen vaak aan. Hoe heb jij zelf iets onder de knie gekregen? Of waar maakte je zelf een fout waarvan je hebt geleerd?

Een hele praktische manier om aan de slag te gaan in de groep is om leerlingen te leren over hoe je hersenen werken. Kinderen zijn eerder betrokken en gemotiveerd als je ze uitlegt waarom het brein gebaat is bij oefenen: zodat je veel nieuwe verbindingen maakt. Of als je ze vertelt waarom het goed is nieuwe dingen uit te proberen: zodat je bospaden aanlegt naast de snelwegen die je hersenen al kennen.

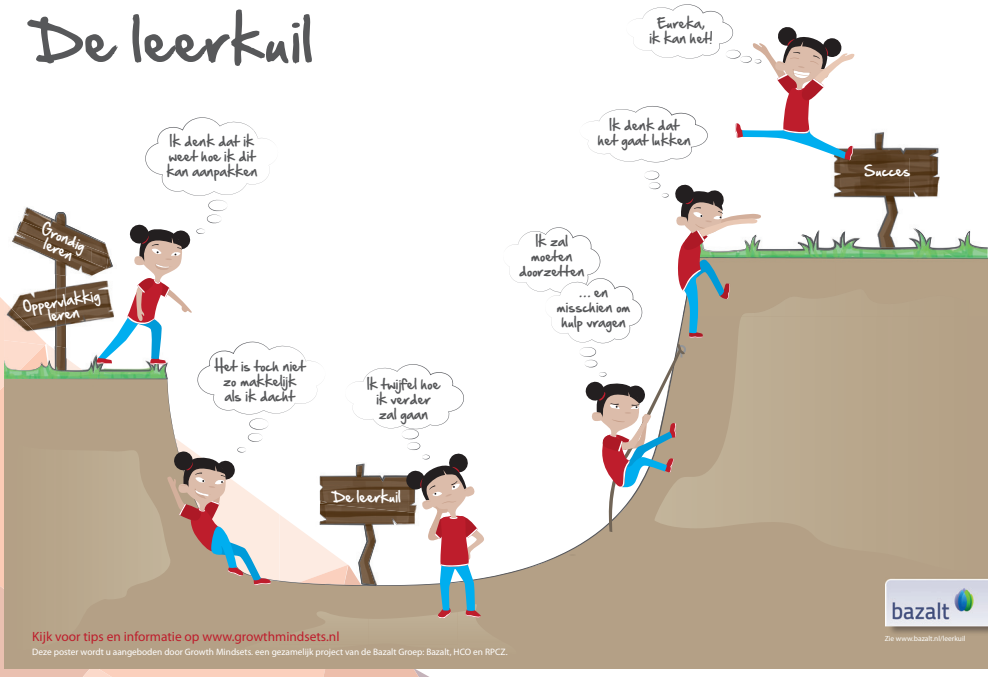

Complimenten met een positieve uitwerking

Welke complimenten hebben wel een positief effect? Hoe kunnen we leerlingen laten weten dat ze op de goede weg zijn? Door te focussen op het proces - hun inspanning, hun strategieën, hun concentratie, hun doorzettingsvermogen, of hun verbetering.
Hieronder enkele voorbeelden:

Veranderingen op elk niveau

Schoolniveau

- *Growth mindset verankeren in de visie, de cultuur op school en het beleid.*
- *Growth mindset uitdragen als school.*
- *Communiceren vanuit een growth mindset met leerkrachten, leerlingen en ouders.*

Leerkrachtniveau

- *Kijken naar en herkennen van gedrag in relatie tot Growth en Fixed Mindset.*
- *Reflecteren op het gebruik van taal en feedback.*
- *Reflecteren op eigen mindset.*
- *Kansen zien om te handelen en les te geven vanuit een Growth Mindset.*

Leerlingniveau

- *Leerlingen durven uitdagingen aan te gaan om te leren.*
- *Leren over een growth mindset en reflecteren op de eigen mindset.*
- *Kennis vergroten ten aanzien van brein in relatie tot leren.*
- *Hoe er wordt gedacht over fouten maken.*

Trainingen

***Inspiratiesessie** 1,5 uur*

We laten deelnemers kennismaken met de mindsets, de achtergronden, de effecten van een growth mindset en geven enkele voorbeelden van hoe je de mindset kunt beïnvloeden.

Basistraining Growth Mindset

3 bijeenkomsten van ca. 3,5 uur (met tussentijd van enkele weken)

In dit traject gaat het vooral om:

- Kijken naar en herkennen van leerlinggedrag in relatie tot Growth Mindset.
- Reflecteren op je eigen mindset en kansen zien en ervaren om je onderwijs te versterken
- Kansen creëren om leerlingen te stimuleren hun volgende stap te zetten.
- Kijken naar praktijkvoorbeelden om de mindset op school te stimuleren.
- Zelf praktijkvoorbeelden creëren en delen met collega's/deelnemers.

Er zijn veel manieren om het hebben van een growth mindset bij jonge kinderen, leerlingen en studenten te stimuleren. In onze basistraining besteden we aandacht aan vier actiegebieden:

1. Taal en Feedback
2. Leren over het brein
3. Leren over growth mindset
4. Lesgeven vanuit een growth mindset

Verdiepingsmodules

2 bijeenkomsten van ca. 3,5 uur (met tussentijd van enkele weken)

We besteden in alle verdiepingsmodules aandacht aan kennis, vaardigheden, én ook de eigen houding en gedrag van deelnemers.

Taal en feedback

Onderwerpen die aan de orde komen:

- Feedback versus complimenten
- Fasen van feedback
- Feedback oefenen
- Trainen van taalgebruik/herformuleren
- Rapporten
- Gesprekken met ouders
- Coöperatieve structuren voor gestructureerde interactie

Inzet en doorzettingsvermogen

Onderwerpen die aan de orde komen:

- Lesgeven over het effect van inspanning
- Reflectie op en het erkennen en bevestigen van inspanning
- Monitoren eigen doorzettingsvermogen
- Leerlingen aan het woord over hun inzet
- Verwachtingen ten aanzien van eigen prestaties
- De Leerdip

Lesgeven over growth mindset

Onderwerpen die aan de orde komen:

- Lesideeën opdoen en voorbereiden
- Lesmaterialen verzamelen
- Beeldopnames maken en bespreken

We organiseren regelmatig trainingen voor open inschrijving op verschillende locaties in het land.
Een actueel overzicht kun je vinden op www.growthmindsets.nl.

‘Door Growth Mindset heb ik meer vertrouwen in mezelf’

Growth Mindsets op De Kleine Wereld

Haagse basisschool De Kleine Wereld ademt de mindsettheorie van Carol Dweck. Kreten ‘Van proberen kun je leren’ en ‘Samen maken we het verschil’ hangen door de school. Net als de poster van de leerkuil die visualiseert dat leren hard werken is en dat je daarbij jezelf moet uitdagen om verder te komen; de kern van Growth Mindset. Leerlingen Nisanur Uyar (groep 7) en Anjali Sharma (groep 8) vertellen over hun ervaringen met Growth Mindsets in de klas. Growth Mindset werkgroepleden adjunct-directeur Marleen van Landschoot, leerkrachten Heleen Gerbrandy (groep 1/2), Denise van Swinderen (groep 3) en Alex van Vliet (groep 8) reflecteren op de ontwikkelingen binnen de school.

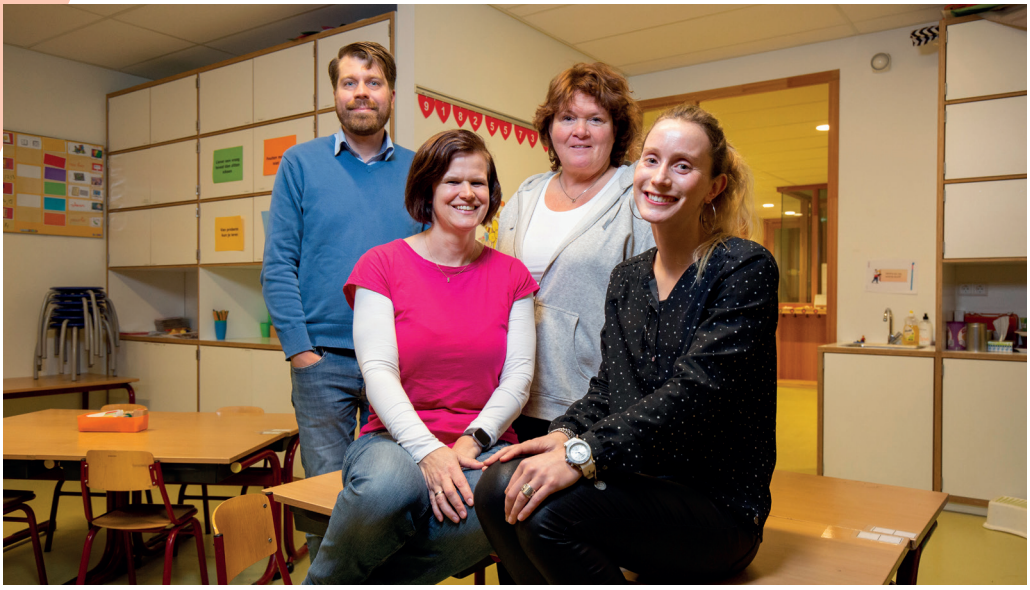

Zelfvertrouwen

‘Als je doorzet kom je verder, daar wijst de juf ons op,’ vertelt Anjali uit groep 8 vastberaden. ‘Kom je niet meteen uit een opdracht? Lees hem nog eens of vraag je schoudermaatje om hulp.’ Nisanur uit groep 7 knikt instemmend. ‘Vroeger gaf ik het op als ik iets niet snapte, nu heb ik meer vertrouwen in mezelf.’ Een voorbeeld van het effect van Growth Mindsets in de klas heeft Nisanur meteen: ‘Ik had vandaag tijdens het buitenspelen ruzie met mijn beste vriendin. Later op de dag mocht ik in de klas iemand kiezen voor een opdracht. Ik koos haar omdat we het dan goed konden maken tijdens het samenwerken. Dat werkte.’ Anjali vult aan: ‘Growth Mindset gaat niet alleen om het leren van de vakken. Het gaat om alle vaardigheden die je ontwikkelt op school.’

Draagvlak

'Fouten maken mag, wordt in iedere klas benadrukt,' vertelt adjunct-directeur Marleen trots. Ruim een jaar geleden ging het team van De Kleine Wereld met Growth Mindset aan de slag. Ze volgden de basistraining Growth Mindset bij het HCO. Na iedere bijeenkomst kwam de werkgroep samen om te bespreken hoe ze het gedachtegoed draagvlak konden geven in de school. De ontwikkelingen zijn merkbaar. ´Er is een samenwerking ontstaan tussen de leerlingen en leerkrachten,' vertelt Denise, leerkracht van groep 3. 'Leerlingen helpen elkaar voordat ze naar mij toe komen. Niet door voor te zeggen, maar door tips te geven. Ze hebben daardoor duidelijker voor ogen wat ze willen leren, waardoor mijn feedback gerichter is.'

Openheid

'Eén van mijn leerlingen had een lastige activiteit gekozen,' vertelt kleuterleerkracht Heleen. 'Ik dacht: dit is te hoog gegrepen, maar met de theorie van Growth Mindset in mijn achterhoofd gingen we aan de slag. Na een week oefenen lukte het hem.' Alex, leerkracht van groep 8, beaamt: 'Het is de kunst om je bewust te worden van je fixed mindset; aannames en oordelen. Een Growth Mindset zet je aan het denken over je eigen waarheden. Dit traject is voor onze school het startsein voor gesprek. Hoe kijken we naar leerlingen? Welke verwachtingen hebben we van ze? Welke taal is ondersteunend aan het leren? Hoe gaan we om met toetsen?' Marleen: 'Er ontstaat openheid, de professionele sfeer verbetert, collega's lopen bij elkaar binnen en leerlingen durven te experimenteren.

'Onze ervaring tot nog toe? Door een Growth Mindset leer je meer te volharden als iets tegenzit, leer je dat fouten maken moet bij leren en bereiden we onze leerlingen voor op de toekomst.'

Growth Mindset basis

Na de basistraining heeft het team van de Kleine Wereld met elkaar afgesproken wat ze elke leerling willen meegeven:

- Iedereen op deze school leert.
- We gebruiken onze fouten om te leren.
- Tijdens het leren gaan we door de leerkuil.

Hiermee borgen ze dat in alle groepen aandacht wordt besteed aan Growth mindset en dat elke leerling wordt gestimuleerd om, wanneer van toepassing, te denken vanuit een growth mindset.

Deze basiswaarden zijn verder uitgewerkt en krijgen regelmatig aandacht tijdens de lessen en vergaderingen. Bijvoorbeeld aan de muur in de klas: 'We zetten door tijdens leren, want daar worden we sterker van' of voor het team zelf: 'We streven naar hoge doelen voor iedereen en knippen die op in kleine haalbare doelen'.

Boeken over Growth Mindset

Het meisje dat nooit fouten maakte

Feedback is fantastisch

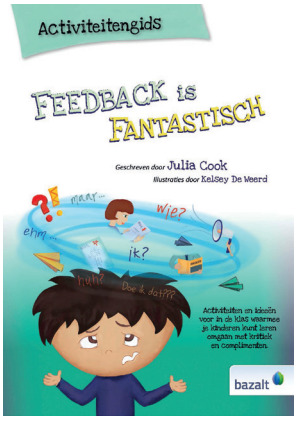

Activiteitengids Feedback is fantastisch

Je Fantastische Elastische Brein

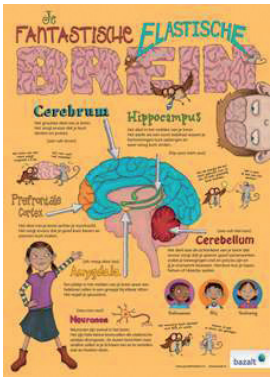

Poster Je Fantastische Elastische Brein

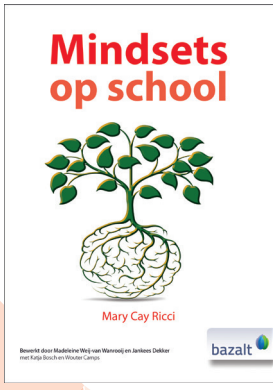

Mindsets op school

Poster In onze groep

Ken je brein

Pocketboek Vraagtechnieken in de klasl

Pocketboek Growth Mindset

Pocketboek De kracht van karakter

Deze boeken zijn te bestellen op: www.bazalt.nl/gm-boeken.

Voor informatie over trainingen en het organiseren van een training op jouw locatie, neem contact op met een trainer.
Op www.growthmindsets.nl/trainers vind je een overzicht en contactgegevens.

Growth Mindsets is een basis voor écht leren

Je kunt daarop doorgaan met:

- *Leren zichtbaar maken*
- *Formatieve assessment*
- *Betrokkenheid*
- *Kagan Coöperatief Leren*
- *De Leeruitdaging*
- *Brein & Leren*

Deze richtingen sluiten aan bij Growth Mindset.
Bij jouw keuze spelen natuurlijk de ambities voor jouw school een rol.
We kunnen een passende route adviseren.

"Door de training Growth Mindsets ben ik me veel bewuster van de feedback die ik geef."

"Growth Mindsets raakt mij als persoon. Dit gun ik alle leerlingen."

"Growth Mindsets biedt perspectief, het gaat over geloof in jezelf en in je potentie."

I : www.growthmindsets.nl
E : info@growthmindsets.nl
T : 088 - 5070570

Growth Mindsets is een gezamenlijk project van Bazalt, HCO en RPCZ

bazalt hco RPCZ

BAZALT GROEP bestaat uit Bazalt, HCO en RPCZ